

Sammelhandschrift

Osmanische Gesandtschaftsberichte

1. Ahmed 'Azmi Efendi (gest. 1236 h.)Prusya Sefâret-nâmesi

Anfang: دولت عليه ابدی القرار ايله پروشيا دولتی بینده فنقد اولان

من اتصافك پابندی ضمنده پروشيا جانبده بر سفر ارسالی ققضى اولقدن ...

Schluss: ... زمانلنده فقا و ضعفايه رفا حال شان ايله اين بحره سيد

الامين

Bericht der Gesandtschaftsreise des A. 'Azmi Efendi an den preussischen Hof nach Berlin im Jahre 1205 h., s. darüber ausführlich (mit Übersetzung des Werkes): O. Müller-Kolshorn, Azmi Efendis Gesandtschaftsreise an den preussischen Hof, Türk. Bll. Bd. 19, Berlin 1918, das auch die vorliegende Hs. verwendet (erwähnt ibid., S. 25, Nr. 1), ebenfalls Taeschner, ZDMG 77, S. 77, Nr. 10; Babinger, GOW, 329 f. (Aufführung der vorliegenden Hs. dort S. 330); Durch das Werk in A. Gewedit, Tarih (s. GOW 330).

2. Hattî Mustafâ Efendi (1169 h. am Leben)Nemçe Sefâret-nâmesi

Anfang: بوندن اقدم اتان سعادتن زينت و حرکت و صوب

قصوده توجه و عزيت اولوب قطع منازل و طی مراحل اولنرق ...

Schluss: ... کتوردیکم ناه لر و مکاتب خاکپای حضرت اصفیه عرین و سلیم

اولنقله له الحمد و المنه خدمت مأنوره مزبوردا وجهه قرین مقام اولمشدر

Dieses bei Hs. TK 929 unter dem Titel Mustafâ Hattî Efendinin taqriri erwähnte Werk berichtet über die Gesandtschaftsreise des Mustafâ Hattî Efendi nach Wien im Jahre 1169 h. Der Bericht, der schon nach Babinger, GOW, 328 eine Welterhandlung verdient, scheint noch immer nicht bearbeitet zu sein. Andere Hs. bei Babinger, a.a.O. (neben der vorliegenden noch Petsch, S. 213), auch noch Karatay, TK, T. 7, 929. Für Druck und Übersetzung des Werkes s. ebenfalls GOW, 328.

3. Mustafā Nazīf Efendi (1159 h. am Leben)

Trān Sefāret-nāmesi

Anfang: رهبری توفیقات جزیت غایات جناب پروردگاری و مددگاری (H. 51 b)

توجهات بیمنت سات حضرت خداوندگار ایله الی طقور سنه سی ...

Schluss: ... و حرکت ایله اون ای التی کون ظرفنده تکمیل خدمت ایله (H. 64 a)

سنه مذکوره ذی الحجج الشریفه سنه غزه سنه خاکپای میانهای اولپای نعمی یر رسوده

رقبت میر و قدر اولشدر

Gesandtschaftsreise nach Persien zur Verhandlung über den Friedensabschluss im Jahre 1159 h. (s. H. H. 51 a), nicht 1154 h., wie

Babinger, GOW, 127 angibt, der sich n.a. auf die vorliegende Hs. bezieht, oder 1169 h. (TK 928); für einen Bericht über die Reise

s. von Hammer, GOR VIII, 78-80. Ander Hs. bei Babinger, GOW, 327; Karatay, TK, T.y., 928 (unter dem Titel: Sefāret-nāmesi Trān), Druck des Werkes in 'Izzī, Tārīḫ (s. GOW, 327).

4. Yirmi Sekiz Celebi Mehmed Sa'īd Efendi (gest. 1175 h.)

Fransa Sefāret-nāmesi

Anfang: بیک یوز اوتوز سنه سی ذی الحجج سنه دردنجی اثنین کونی فرانسه (H. 64 b)

ایلیجی طرفندن ویریلان بازارگان فالیوننه سوار اولوب ...

Schluss: ... بزه منتظرلر ایش سوار اولوب ذی الحجج الشریفه نک اون (H. 93 b)

التنجی کونی دار السلطنه العلیه لیمانه وصول بشر اولدی

Gesandtschaftsreise nach Paris, Ende des Jahres 1132 h. (4. Dū'el-hiǧǧa). Für Literatur, Hs., Drucke und Übersetzungen des Werkes

s. Babinger, GOW, 326 f.; Taeschner, ZDMG 77 (1923), s. 76, Nr. 4, ander Hs. noch Karatay, TK, T.y. 870/II; 2830/IV (dort im Index nicht aufgeführt).

5. Abmed Dürri Efendi (gest. 1135 h.)

Trān sefāret-nāmesi

Anfang: بعنایه الله تعالی و توفیق غزه محرمه بغداد دن حرکت راونجی (H. 94 b)

اربعا کونی ابتداء سندر؟ [ابتداء سنه] عجمه داخل اولندی ...

Schluss: ... کرکی کبی بیلدر دیکم عامه نک معلومیدر اولبایدہ امر و فرمان (H. 112 a)

دولتو موؤتلو اقدام سلطاندر

Gesandtschaftsreise nach Persien 1132 h. von Ahmed Dürri Efendi (der den Dichternamen Wäfi führt). Für Hrs., Druck und Übersetzungen des Werkes v. Babinger, GOW, 328, auch bei Taschnur, ZDMG 77 (1923), S. 78, Fotb. von Ann. Nr. 15; Karatay, TK, T. J., 870/I (unter dem Titel: Sefäret-näme-i Dürri Efendi) n. 2890/H.

M VI 153
H. 2

6. Mehmed Emin Wahid Paşa (gest. 1244 h.)

Sefäret-näme-i Fransa

Anfang: حمد و شکر بی نایب مالک الملک اولان خدایه سزادر که ارسال
رسل و رسائل ایلد حق و باطلی بیلدردی و صلوة و سلام بی غایب پیغمبر افر الزمان
حضرتینده ... اما بعد معلوم اولد که ...

Schluss: ... ما زونا و ما نورا استانبوله ورودن بشر الحاصل سندسی قاننده
سالمًا و ظننه ملک مقدر اولدی

Bericht einer Gesandtschaftsreise nach Paris an den Hof Napoleons, begonnen im Säwwäl 1221 h. Für andere Hrs. und Druck des Werkes v. Babinger, GOW, 348 (über den Verfasser *ibid.*, 347). Taschnur, ZDMG 77, S. 77, Nr. 14; Karatay, TK, T. J., 973.

Hs. undatiert, erste Hälfte 13. Jh. h.

Hs. unpaginiert [151 ll.; ll. 29a, 51a, 94a, 112c, 113a fol.], 17 Z.; 19:13; 13½:7; mittelgroßes, kursives Wäfi auf dünnem oder mittelstarkem, im allgemeinen sauberem, geflicktem, grünlichem Papier, Wurmfress an der oberen und unteren Innenkante (wenige Worte dadurch unleslich geworden), dies auf den hinteren Blättern der Hs. (ab ll. 113) vollständig, auf den vorderen Blättern etwa zur Hälfte geflickt. Rubrizierung: Doppelter, feiner Rahmen um den Schriftsprünzel, Längs- und Querleisten am Ende jeden Werkes, sonst gelegentliche Hervorhebungen im Text, Unterstrichungen und Trennzeichen. Marginalien: einige Erklärungen im letzten Teil (Nr. 6) der Hs.; Knoten. Schön, ziemlich gut erhaltenes Lackband mit Blumen in der Mitte auf grünem Grund, Borte um den Rand mit Schriftverzierung - Wäfi; Randeinfassung und Rücken dunkelbraunes Leder mit Goldborte; Innendeckel Wäzissen auf braunem Grund. Goldschnitt.

Thematisch gehört zu diesem Sammelband noch Hs. Basel
M VI 154.